

СИЛАБУС
нормативної дисципліни
" Цивільний захист "

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Цивільний захист
Статус дисципліни	Нормативна
Рівень вищої освіти, форма навчання	Магістр, денна/заочна
Освітньо-професійна програма	<u>Переклад (англійська мова)</u>
Спеціальність	<u>035 Філологія</u>
Рік навчання, семестр	1-й рік (1-й семестр)
Мова викладання	українська
Викладач	Карабин В.В., професор кафедри цивільного захисту та протимінної діяльності Роголя А.О., доцент кафедри цивільного захисту та протимінної діяльності
E-mail	v.karabyn@ldubgd.edu.ua
Сторінка курсу в ВУ	https://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=2512
Консультації	Згідно з розкладом консультацій кафедри цивільного захисту та протимінної діяльності

2. Анотація до курсу

Освітня програма вивчення дисципліни «Цивільний захист» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності 035 «Філологія». Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення принципів та методів організації та захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях.

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Цивільний захист» є формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ).

3.2. Завдання:

- визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;
- ознайомити з методами розробки та впровадження превентивних та оперативних (аварійних) заходів цивільного захисту;
- виробити навички щодо здійснення організації захисту населення та території від надзвичайних ситуацій;
- сформувати вміння приймати рішення з питань ЦЗ в межах своїх повноважень.

3.3. Компетентності:

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10 Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК11 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ФК5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК10. Здатність оперувати термінами та визначеннями, розуміти сутність понять, які необхідні для здійснення професійної діяльності перекладача у сфері безпеки життєдіяльності (цивільний, соціальний захист, техногенна та екологічна безпека, тощо).

ФК11. Здатність застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення якісного перекладу у сфері цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки.

3.4. Програмні результати навчання:

ПРН1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі, уміти застосовувати їх у професійній діяльності у сфері цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки.

ПРН19. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Навчальний матеріал дисципліни структурований за темами, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами, засвоєння яких передбачає проходження здобувачами модульних контрольних робіт та доповідей на семінарських заняттях.
Обсяг дисципліни:	3 кредити / 90 академічних годин, з яких: лекцій 16 годин, практичних 16 годин, самостійної роботи 58 годин.
Форми навчання	лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота (в тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у поза аудиторний час з подальшою їх перевіркою на семінарських заняттях).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)							
	усього	у тому числі						
		л	п	лаб	с.р.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Методологія та організація наукових досліджень								
Тема 1. Надзвичайні ситуації мирного і воєнного часів та їх вплив на життєдіяльність людей	10	2	2	2	2		6	40
Тема 2. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях.	10	2		2			6	
Тема 3. Оцінка радіаційної та хімічної обстановки	10	2		2			6	
Тема 4. Захист населення в надзвичайних ситуаціях.	10	2	2	2	2		6	4
Тема 5. Інженерний, радіаційний і хімічний захист територій	10	2		2			6	2
Тема 6. Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях	10	2		2			6	
Тема 7. Дії у надзвичайних ситуаціях	10	2		2			6	
Тема 8. Організація та проведення заходів щодо надання допомоги потерпілим і життєзабезпечення населення у надзвичайних ситуаціях	8	2					6	
Диференційований залік	12			2			10	
Усього годин	90	16		16			58	72

6. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Надзвичайні ситуації мирного і воєнного часів та їх вплив на життєдіяльність людей.

Поняття про надзвичайні ситуації. Основні терміни та поняття. Алгоритм класифікації надзвичайної ситуації. Державне регулювання захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Важливість навчання населення діям в умовах війни.

Тема 2. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях.

Загальні принципи та етапи оцінки обстановки у надзвичайних ситуаціях. Оцінка інженерної обстановки: ступені руйнування будинків, споруд, об'єктів господарської діяльності; оцінка стану ураження міст та населених пунктів. Оцінка інженерної обстановки на об'єкті господарської діяльності. Оцінка пожежної обстановки.

Тема 3. Оцінка радіаційної та хімічної обстановки.

Радіоактивні речовини та промислові джерела іонізуючого випромінювання. Одиниці виміру радіоактивності і дози випромінювання. Оцінка радіаційної обстановки. Оцінка хімічної обстановки: загальні принципи оцінки обстановки; довгострокове (оперативне) прогнозування; аварійне прогнозування. Організація роботи розрахунково-аналітичних груп та постів радіаційного і хімічного спостереження: організація роботи розрахунково-аналітичних груп;

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
організація роботи постів радіаційного і хімічного спостереження.

Тема 4. Захист населення в надзвичайних ситуаціях.

Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій. Інформування у сфері цивільного захисту. Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту та евакуаційні заходи: укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту (сховища, протирадіаційні укриття); заходи з евакуації.

Тема 5. Інженерний, радіаційний і хімічний захист територій.

Інженерний захист територій, радіаційний і хімічний захист. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Тема 6. Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Види та форми навчання населення діям у НС. Навчання населення діям у НС групи А. Навчання населення діям у НС групи Б. Навчання населення діям у НС групи В. Навчання населення діям у НС групи Г.

Тема 7. Дії у надзвичайних ситуаціях.

Дії під час загрози виникнення та виникнення зсувів. Дії під час загрози виникнення та виникнення землетрусів. Дії під час загрози виникнення та виникнення сильних вітрів, шквалів і смерчів. Дії під час загрози сходу та сходу селевих потоків та снігових лавин. Дії під час виникнення аварій на хімічно-небезпечних об'єктах. Дії під час утворення зон бактеріологічного зараження. Дії при пожежі.

Тема 8. Організація та проведення заходів щодо надання допомоги потерпілим і життєзабезпечення населення у надзвичайних ситуаціях .

Життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях. Мета та види спеціальної обробки, її організація та проведення.

7. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі самостійно опрацьовують окремі питання Самостійні завдання відображені у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет».

8. Методи навчання

Основні форми організації навчання: лекції, практичні заняття із поточним контролем, виконання індивідуальних завдань та проведенням тестових контрольних робіт, консультації.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- лекції – пояснювально-ілюстративні методи, проблемне викладання навчального матеріалу;
- семінарські заняття – дискусійний та частково-пошуковий метод навчання.
- консультації – словесний та дискусійний методи.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium Gold G5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365, електронне освітнє середовище "Віртуальний університет"(на базі платформи Moodle).

10. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_nova_redakciya_10.2020.pdf та «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozh_ldubzhd_poryadok_ocinyuvannya_.pdf.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться у формі тестового опитування та виконання практичних робіт. У семестрі максимально здобувач може отримати 70 балів (25 балів за виконання тестових контрольних робіт і 45 балів за роботу на семінарських заняттях. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки за диференційований залік.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Вид робіт	Формат проведення та критерії оцінювання
Семінарські заняття	На семінарських заняття здобувач сумарно може отримати 45 балів. Доповідьна занятті оцінюється до 5-ти балів, доповідь з презентацією – до 10-ти балів.
Тестове опитування	Курсом передбачено проходження 5-ти тестових опитувань. Типові завдання та критерії оцінювання наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За виконання одного тестового опитування можна отримати 5 балів.

Підсумковий контроль

<p>Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку. Допуск до диференційованого заліку здійснюється за умови проходження 5-ти тестових контрольних робіт та позитивній роботі на семінарських заняттях. Диференціальний залік складається відповідей на тестові питання та розгорнутих відповідей на питання з наперед оприлюдненого списку запитань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 балів – здобувач освіти надав правильні відповіді на усі питання. - 20 бали – здобувач освіти надав правильні відповіді на більшу частину запитань. - 10 - здобувач освіти надав правильні відповіді на одне питання білету. - 1 - 9 - здобувач освіти надав частково-правильні відповіді на окремі запитання.
--

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до відомості, залікової книжки (позитивні результати) здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
36-50	FX	незадовільно	не зараховано
0-35	F		

11. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов'язкове відвідування і виконання семінарських занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

заборгованість із поточного контролю;

заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом проходження тестових завдань та виконання контрольних робіт згідно із тематичним планом курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі диференціального заліку.

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами освіти самостійно (в окремих випадках – командно), ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

12. Рекомендована література

12.1. Основна:

Основні законодавчі та нормативно-правові акти:

1. Конституція України.
2. Кодекс цивільного захисту України: Кодекс від 02.10.2012 р. № 5403-VI / Верховна Рада України
3. Закон України від 12.05.2015 року № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 9.01.2014 р. № 11. «Положення про єдину державну систему цивільного захисту»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 року № 368 «Про затвердження порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-п>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 р. № 18. «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-п>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.2002 р. № 843. «Про затвердження Загального положення про спеціальну Урядову комісію з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і Загального положення про спеціальну комісію з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру регіонального, місцевого та об'єктового рівня» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/843-2002-п>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 443. «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-2013-п>
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 р. № 841. «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-п>.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 9.10.2013 р. № 787. «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/787-2013-п>.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2015 р. № 101. «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-п>.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 р. № 409. «Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-п>.

13. Наказ МНС України від 5.10.2007 року № 685 «Організація управління в надзвичайних ситуаціях».
14. Наказ МВС України від 06.08.2018 року № 658 «Про затвердження класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій».
15. Наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 року № 457 «Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010».
16. Наказ МНС України від 07.06.2011 р. № 587. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0587735-11>
17. Наказ МВС України від 16.10.2018 р. № 835. «Про затвердження Типового положення про територіальні курси цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256->

Навчально-методична література:

13. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / О. В. Бикова, О. В. Болієв, Д. М. Деревинський, В. Н. Єлісеєв, С. М. Миронець, С. І. Осипенко, Ю. О. Півень та ін. – К., 2008. – 223 с. 22. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / В. О. Васійчук, В. Є. Гончарук, С. І. Качан, С. М. Мохняк. – Львів, 2010. – 384 с.
23. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник, Видавництво НУ «Львівська політехніка / В. Є. Гончарук, С. І. Качан, С. М. Орел, В. І. Пуцило. – Львів, 2004. – 136 с.
24. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 1. Техногенна та природна небезпека. Посібник. О. М. Євдін, В. В. Могильниченко та ін. – К.: КІМ, 2007. – 636 с.
25. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 3. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування. Посібник. О. М. Євдін, В. В. Могильниченко та ін. – К.: КІМ, 2008. – 152 с.
27. Михайлюк В. О. Цивільна безпека: Навч. посібник. В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 158 с.
28. Осипенко С. І. Організація функціонального навчання у сфері цивільного захисту. Навчальний посібник. С. І. Осипенко, А. В. Іванов. – К., 2008. – 286 с.

12.2. Додаткова:

1. Karabyn V., Shtain B., Popovych V. (2018) Thermal regimes of spontaneous firing coal washing waste sites. News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Geology and Technical sciences. Volume 3, No 429. Pp. 64 – 74.
2. Lazaruk, Y., Karabyn, V. (2020) Shale gas in Western Ukraine: Perspectives, resources, environmental and technogenic risk of production. Pet Coal; 62(3):836-844.
3. Rak Yu., Karabyn V., Shuryhin V. (2020) Civil and environmental safety problems of the upper reaches of small mountain rivers (on the example of the Tysmenytsia River, Ukraine). VUZF review, 5(2):71-77. DOI: 10.38188/2534-9228.20.2.08
4. Starodub Y., Karpenko V., Karabyn V., Shuryhin V. Mathematical Modeling of the Earth Heat Processes for the Purposes of Eco-technology and Civil Safety. Proc. IEEE CSIT 2020, 23-26 September, 2020, Zbarazh-Lviv, Ukraine: 146-149.
5. Starodub Y., Karabyn V., Havrys A., Shainoga I., Samberg A. Flood risk assessment of Chervonograd mining-industrial district. Proc. SPIE 10783, 107830P. Event SPIE. Remote Sensing. 2018, Berlin, Germany (10 October 2018). URL : <https://doi.org/10.1117/12.2501928>
6. Starodub, Y., Karabyn, V., Havrys, A., Kovalchuk, V., Rogulia, A. & Yemelyanenko, S. (2022). Geophysical research in the pre-Carpathian hydrosphere situation for the environmental civil protection purposes. *Geofizicheskiy Zhurnal*, 44(4), 171–182. <https://doi.org/10.24028/gj.v44i4.264847>
7. Yemelyanenko S., Rudyk Y., Kuzyk A. and Yakovchuk R. Geoinformational system of rescue services. In: Matec Web of Conferences, Fire and Environmental Safety Engineering, vol. 247, 00030 (2018). <https://doi.org/10.1051/matecconf/201824700030>
8. Гаврись А.П., Лаврівський М.З., Тарнавський А.Б. Влаштування планів евакуації – складова

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

забезпечення цивільної безпеки об'єктів промислового та житлового сектору // Міжнародний науковий журнал "Грааль науки". – Обухів: Друкарня ФОП Гуляєва В.М., червень, 2021. – № 6. – С. 93-98. – DOI 10.36074/grail-of-science.25.06.2021.017

9. Карабин В. В. Наукові підходи до оцінювання рівнів безпеки та прогнозування надзвичайних ситуацій екологічної генези на ділянках будівництва нафтогазових свердловин. *Вісник НЛТУ*. Львів, 2019. Т. 29. № 1. С. 57–59.
10. Карабин В.В. Заходи мінімізації ризиків виникнення надзвичайних ситуацій екологічної генези на ділянках будівництва нафтогазових свердловин. *Вісник НЛТУ*. Львів, 2018. Т. 28. № 11. С.68-70. <https://doi.org/10.15421/40281113>
11. Карабин В.В. Способи зменшення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій екологічної генези на ділянках техногенного впливу вуглевидобувних підприємств // *Вісник ЛДУ БЖД*. – № 18. – 2018. – С. 125-131. <https://doi.org/10.32447/20784643.18.2018.14>
12. Лоїк В. Б., Ковальчук В. М., Синельников О. Д. Організація аварійно-рятувальних робіт при аваріях на транспорті : навчальний посібник. Львів: ЛДУБЖД, 2017. 152 с.
13. Лоїк В. Б., Синельников О. Д., Яковчук Р. С., Лазаренко О. В. Підготовка органів управління до дій в надзвичайних ситуаціях: навчальний посібник. Львів: ЛДУБЖД, 2020. 374 с.
14. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). – Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. – 125 с.
15. Підготовка органів управління до дій в надзвичайних ситуаціях / В.Б. Лоїк, С.Д. Синельников, Р.С. Яковчук, О.В. Лазаренко. Навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2020. 374 с.
16. Рак Ю. М., Карабин В. В., Мірненко В. І. Районування гірської річки для цілей цивільного захисту та екологічної безпеки (на прикладі р. Тисмениця). *Наука і оборона*. 2020. №2. С. 55-60. DOI: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2020-11-2-55-60>
17. Ратушний Р. Т., Лоїк В. Б., Синельников О. Д., Ковальчук В. М. Практикум. Організація аварійно-рятувальних робіт : навчальний посібник. Львів : ЛДУБЖД, 2020. 394 с.
18. Стеблюк М. І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К: Знання-Прес, 2007. – 487 с. 31. Сусло С. Т. Цивільний захист: Навч. посібник / За ред. проф. М. О. Біляковича. /С. Т. Сусло, В. М. Заплащинський, Г. М. Харамда. – К.: Арістей, 2007. – 386 с.
19. Сукач Ю. Г., Сукач Р. Ю., Ткачук Р. Л., Синельников О. Д. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях : практичний посібник. Львів: Видавництво "Растр-7", 2021. 260 с.
20. Техногенна безпека АЕС. Частина II: Навчальний посібник / Чалий Д.О., Тарнавський А.Б., Сукач Р.Ю., Веселівський Р.Б. Львів: Каменяр, 2020. 340 с.
21. Чалий Д.О., Карабин В.В. Чинники виникнення надзвичайних ситуацій на ділянках будівництва нафтогазових свердловин у південній частині Полонинсько-Чорногірських Карпат. *Наука і оборона*. 2022, №1. С. 40-44.
22. Яковчук Р.С., Саміло А.В. Правознавство та правові основи цивільного захисту України. Навчальний посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2017. 484 с.

12.3. Інформаційні ресурси:

1. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»<http://www.nau.ua>
2. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua>
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua>
5. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. <http://www.social.org.ua>
6. Постійне представництво України при ООН <http://www.uamission.org>
7. Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int>
8. Прометеус [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://courses.prometheus.org.ua/>
9. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua>
10. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.eriukrtel.net/index.htm>

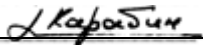

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного захисту та протимінної діяльності протокол від «29» 08 2023 р., №1

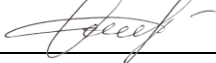
Навчально-науковий інститут цивільного захисту

РОЗРОБНИКИ

Професор кафедри цивільного захисту та протимінної діяльності, д.т.н., професор

 Василь КАРАБИН
« 29 » 08 2023 р

Доцент кафедри цивільного захисту та протимінної діяльності, к.н.держ.упр.

 Андрій РОГУЛЯ
« 29 » 08 2023 р.

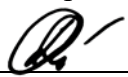
ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник кафедри цивільного захисту та протимінної діяльності, д.т.н, доцент

« 29 » 08 2023 р. Роман ЯКОВЧУК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Переклад (англійська мова)» другого (магістерського) рівня вищої освіти

 Оксана БАБЕЛЮК
« 29 » 08 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника навчально-наукового інституту психології та соціального захисту

 Ірина БАБІЙ
« 29 » 08 2023 р.

Дата актуалізації*					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					

* якщо силабус лишається актуальним на наступний н.р., достатньо підпису зав.каф., який це засвідчує. Якщо відбулися зміни, то у силабус вносяться правки і він заново погоджується

*для вибіркових дисциплін погодження гаранта не треба